

מתוק מדבש

כניסת השבת – 17.14
יציאת השבת – 18.21
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 18.56
(אופק חדרה)

שנה תשיעית – גיליון 350
פרשת כי תשא
שבת פרה תשפ"ג

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א

ספתי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפתת אחים' בעצת אולפן
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

יום שישי בשעה 16.14 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 15.30 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 16.30
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
פרוכים הפאים בעט ה'

ואם נשאל: בזכות מי זכה בצלאל לכך? התשובה היא בזכות הסבא חור, אשר מסר את נפשו בחטא העגל להוכיח את החוטאים על מעשיהם והרגוהו... וכאשר יהודי מוסר נפש שלא לעבור על מצוות ה' הוא זוכה לנכד כמו בצלאל שיהיה בונה המשכן! **מתוק מדבש!**
*****

אך את שבתותי תשמורו (לא, יג)

הרבי מו"ז'ניץ בעל ה'דמשק אליעזר' זיע"א דרש נפלא: המילים **את שבתתי תשמרו** הם ראשי תיבות 'אש"ת' - **א-דוני שפתי תפתח** וסופי תיבות 'ת"ו' - **נפי נגיד תהלתך** לומר לך, שכל השומר שבת כראוי זוכה להתפלל כראוי.
מתוק מדבש!
*****

וישלך מידו את הלוחות וישבר אותם תחת ההר (לב, יט)

המילה 'מידו' כתובה בלשון יחיד ואילו הקריאה היא 'מידיו' בלשון רבים, מדוע?
ביאר נפלא הגאון רבי ישראל סלנטר זצ"ל בספר 'לתתך עליון': משה רבנו אחז את הלוחות בשתי ידיו, כאשר בכל יד הוא אחז לוח אחד. ולכן, בתחילה הוא חשב להשליך רק את הלוח הימני שבידו האחת בלבד, שהרי עם ישראל נכשלו בעבודה זרה והם לא פגעו לכאורה במצוות שבין אדם לחברו, אלא רק בבין אדם למקום בלבד, וזה שייך ללוח הראשון בלבד ולא ללוח שני שהוא בין אדם לחברו... אבל במחשבה נוספת הבין משה שלא תתכן שלימות בין אדם לחברו, בלי שתהיה שלימות גם בין אדם למקום. ולכן כיוון שבתחילה הוא חשב להשתמש ביד אחת בלבד לכן נכתב 'בידו', אבל כיוון שבסוף הוא השליך את שני הלוחות משתי ידיו לכן אנו קוראים מידיו. **מתוק מדבש!**
*****

ויקחו אליך פרה אדומה (יט, ב')

רש"י - משל לבן שפחה שטינף פלטיץ של מלך אמרו תבוא אמו ותקנה הצואה כך תבוא פרה ותכפר על העגל... מה הקשר בין פרה אדומה לחטא העגל?
מסביר בעל ה'ישמח ישראל' זיע"א: חטא העגל נבע משימוש בהיגיון, 'זירא העם כי בושש משה' עם ישראל רצו תחליף למשה ומבחינתם פעלו על פי ההיגיון (המוטעה). לכן כפרתם על חטא העגל תהיה כאשר יקיימו את מצוות פרה אדומה שהיא מחוסרת היגיון... **מתוק מדבש!**
*****

פנית שתי הלכות

כבר פשט המנהג לסמוך על מכירת החמץ שעושים בערב פסח, ואין להרהר אחר המנהג. (ילק"ו תמ"ח, א) [חזון עובדיה על פסח מהדורת תשס"ג, עמוד ע]
המוכר את חמצו לגוי באמצעות הרבנות, נכון שלא יכלול את הכלים שנמצא החמץ בתוכם, בשטר המכירה, כדי שלא יצטרך להטבילם במקווה טהרה לאחר הפסח, וכדי

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש (ל',יג)

רש"י: זה יתנו - הראה לו כמין מטבע של אש ומשקלה מחצית השקל ואמר לו כזה יתנו...
ויש לשאול: וכי אדם יכול לתת מטבע של אש? וחשבנו לבאר בס"ד: **הקדמה א'**: ישנם שני סוגי נתינות, יש אדם שנותן צדקה, אך עושה זאת כדי לצאת ידי חובה, או כדי שיכבדוהו כשיראו שהוא מחזיק עניים. ויש נתינה מובחרת והיא כאשר האדם נותן בלב חם מתוך הכרה בזכות שהעני עושה אתו וזוהי 'נתינה של אש'.
הקדמה ב': ידוע שזהו אחד המקומות שמשה נתקשה בהם כמו שמובא במדרש 'בשעה שאמר הקב"ה למשה 'ונתנו איש כופר נפשו' נתקשה משה ואמר מי יוכל ליתן דמי כופר נפשו? והלא כתיב 'ויקר פדיון נפשם' אמר הקב"ה לא כמו שאתה סבור אלא **כזה** יתנו מחצית השקל' ולכאורה מה ענה הקב"ה למשה על קושייתו? והלא הקושיה בעינה עומדת, איך מחצית השקל תהווה כופר נפש לאדם?
אלא ע"פ דברי רש"י הנ"ל התשובה ברורה - 'הראהו כמין מטבע של אש' - כשיהודי נותן נתינה של אש מכל הלב והנשמה - זוהי הנתינה שעליה נאמר 'ונתנו איש כופר נפשו'.
נמצא, שאותו מטבע של 'מחצית השקל' יכול להיות מטבע פשוט ורגיל, אבל כאשר הנתינה היא 'של אש' בלב חם ואוהב ולשם שמים טהור, אותו מטבע הופך להיות 'שקל הקודש'. מטבע כזה אכן יכול להיות 'כופר נפש'.

ובדרך רמז אפשר להוסיף: 'שקל' = 430 שזה בגימטרייה 'נפש'. ולכן כסף נקרא 'דמים', כי ע"י מתן צדקה האדם מציל את דמיו.

ועוד רמז נחמד: הגימטרייה של הפסוק: זה (12) יתנו (466) מחצית (548) השקל (435) בשקל (432) הקדש (409) = 2,302. וכל זה עולה בדיוק לגימטרייה של: רצה (295) נתינה (515) אמיתית (861) של (330) אש (301) = 2,302. **מתוק מדבש!**

ובצנין זה מילתא דבדיוחא

לפית מדרש מסוים נכנס אדם אלמני וישב בקט. כעס מעדמריס על נתינת צדקה, קט ואמר: 'כבוד הרב, הציקר בחייט זה רק לנתת ולנתת ושוב פצט לנתת...' אמר לו הרב: 'אני אמין שכבודו מנהל ארעון חסד?' אמר האי' לא כבוד הרב, אני מתאכזר'
*****

ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה (לא, ב')

מדוע הזכירה התורה גם את חור הסבא של בצלאל? וחשבנו לומר בס"ד: מובא בגמרא (ברכות נה'): 'ודע היה בצלאל לצרף אותיות שבהן נבראו שמים וארץ'

הקונה כלים מן הגוי. ואם עבר וכלל הכלים בטרם המכירה, יש להצריכם טבילה בלי ברכה, בין בכלי מתכות, בין בכלי זכוכית. (שם, ב') [ש"ת יביע אומר ח"ר חיר"ד סימן יא. וש"ת יחיה דעת חלק ג סימן כד. הליכות עולם ח"א עמוד רפב].

רציון וסיפור - מסירות הנפש לפני אמת...

לדעת כי אני ה' מקדשכם (לא', יג')

מובא בגמרא (שבת י', ב') 'אמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: הנותן מתנה לחברו צריך להודיעו שנאמר (שמות לא', יג') 'לדעת כי אני ה' מקדשכם' תניא נמי הכי 'לדעת כי אני ה' מקדשכם' אמר לו הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גזני ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיעם.

ובענין שבת קודש להלן סיפור מדהים שמצווה לפרסמו

ברבים, אותו סיפור משמח הלבבות הרב מאיר שוורץ שליט"א (ליקוטי שמואל' אור שרה' וכן 'בארה של תורה):

הסיפור הוא אודות איש העסקים מר לב לבייב. בדרך כלל משקיע מר לב לבייב את רוב עסקיו בחו"ל, אך לפני כמה שנים הוא הגיע לארץ והחליט לרכוש את 'קניון רמת אביב' הידוע. מי שמבין בעסקים יודע, שישנם עסקים גדולים הנרכשים ע"י מספר שותפים, אך את העסק הזה, רכש לבייב מכספו האישי בלבד, בסך של 750 מיליון דולר! העיתון הכלכלי 'גלובס' פרסם על רכישת הקניון ע"י לבייב, וכן מספר הודעות שפרסם לבייב ובהם ההודעה הבאה: 'ברגע שהקניון עובר לרשותי, אני מורה על סגירת הקניון בשבת, עקב היותי אדם שומר תורה ומצוות.'

ההודעה המרעישה הדהדה בכל רחבי תל אביב והגיע עד לאוזניו של ראש העיר דאז. הוא קרא ללבייב והודיע לו: 'אני ראש העיר של תל אביב, ולידיעתך, תל אביב היא 'עיר ללא הפסקה', 24 שעות ביממה 7 ימים בשבוע, אינך יכול לבוא לתל אביב ולסגור קניון מרכזי בשבת - פה זה לא בני ברק, אתה לא תשנה לנו את העיר!' הוא הוסיף ואמר: 'דע לך, שאם לא תשנה את החלטתך, לא אחדש לך את רישיון העסק בסוף השנה!'

מר לבייב שמע דברי ראש העיר ולא נבהל: 'אדוני ראש העיר, אתה לא יכול להכריח אותי מה לעשות עם הקניון. קניתי את קניון 'רמת אביב' מכספי האישי, ומכיוון שאני יהודי השומר תורה ומצוות לא אפתח את הקניון בשבת, מכיוון שזה נוגד את אמונותי. במקרה שלא תחדש לי את הרישיון - אלך אתך לבית המשפט.'

ואכן הפרשה הגיעה עד לבג"צ, בראשותו של אהרון ברק, נשיא בית המשפט. 'תיק 78590 - לבייב וקניון רמת אביב'. עם היכולת הכספית של מר לבייב הוא יכל להעמיד לטובתו סוללה של עורכי דינים מהטובים ביותר בארץ אך להפתעת כולם הוא הגיע למשפט בעצמו אפילו ללא עורך דין אחד! והמשפט בבג"צ החל.

השופט אהרון ברק פתח את בית הדין ופנה אל מר לבייב: 'מר לבייב, הקניון שלך אינו ממוקם בבני ברק או בירושלים. על פי הנתונים: ברדיוס של 5 ק"מ מכל אזור הקניון לא מתגוררים אנשים שומרי תורה ומצוות. אינך

יכול לבוא לעיר תל אביב, לרכוש קניון מרכזי ולסגור אותו בשבת - זו כפיה דתית!'

ואז, ללא עורכי דין וללא סגורים, עלה מר לבייב לדוכן בית המשפט לבדו ואמר דבר שהדהים את כל הנוכחים:

'ברשותך, כבוד השופט אפתח בדבר תורה. אמור נא לי, כבוד השופט, תאר לך שנשיא ארצות הברית ביל קלינטון, מגיע לביקור מיוחד בארץ. כל הכבישים נחסמים, השמירה מתגברת, וכולם מתרגשים לקראת בואו של הנשיא. והנה, אתה באותו זמן יושב לך בביתך, ולפתע נשמעות דפיקות בדלת. אתה פותח ורואה המולה בכניסה לביתך: הנשיא האמריקאי הגיע עם המשלחת ואנשי הביטחון במיוחד אליך. כולם מפלסים דרך לנשיא, שעושה את דרכו לכיוונך כשבידו קופסה קטנה וחשובה. כל הצלמים עומדים מהצדדים, שוטרים ואנשי קומנדו מחכים דרוכים. ביל קלינטון לוחץ את ידך ואומר באנגלית צחה: 'שלום לך מר אהרון ברק, אני, ביל קלינטון, נשיא ארה"ב של אמריקה, החלטתי להעניק לך, מתנה חשובה שהייתה כל השנים בכספת הסודית של ארה"ב הגדולה. קח הרי היא בשבילך!'

ממשיך לבייב לספר, תוך כדי שהוא מרתק את כל הנוכחים במשפט: 'תאר לך, שהיית אומר לו: 'כבוד הנשיא, קח את המתנה שלך ועוף לי מהבית, o.k.'! אמור לי כבוד השופט ברק, היש בושה גדולה מזו?'

ואז הוסיף לבייב ואמר: 'כבוד השופט, זה מה שאתה רוצה בדיוק שאעשה! הרי כשבורא העולם, הגיע אל משה רבנו ע"ה, ואמר לו: 'משה, יש לי מתנה טובה בבית גזני, וכידוע לכולכם, שבת הגנזים והכספות של בורא העולם, זה לא בית הכספות שלי, של לב לבייב, שיש בהם כמה מיליונים - זה כלום! בכספות של הקדוש ברוך הוא יש את כדור הארץ שלנו, את כל הכוכבים, היצורים, הגלקסיות, שבילי החלב, ואת החיים של כולנו! ובא הקדוש ברוך הוא ואומר למשה רבנו: 'משה, בתוך כל האוצרות שלי, יש לי מתנה אחת טובה ומיוחדת שרוצה אני לתת לעם ישראל. ומה היא? 'שבת!!!'

אמור נא לי, כבוד השופט ברק, האם ברצונך שאזרוק לבורא העולם את המתנה 'בפנים'?

איני יודע מה תפסוק, אך דע לך שאני שומר את תורתו ומצוותיו של הקדוש ברוך הוא - ולא אחלל שבת. נקודה! סיים לבייב, וירד מהדוכן!

הלם שרר באולם בית המשפט. השופט אהרון ברק נדהם מהאדם הרציני שעומד מולו ופסק: 'הנני מתיר לך לסגור את קניון 'רמת אביב' בשבת!'

אך זה לא נגמר. הקניון היה ברשותו של מר לבייב במשך 9 שנים ובמשך כל אותם 9 שנים ברציפות, פרסם העיתון 'גלובס', שהקניון הכי רווחי ומצליח הוא קניון 'רמת אביב' בתל אביב, הסגור בימי שבת!

אחים ואחיות יקרים! ומה אתנו? האם אנו נשמור על המתנה? או חלילה נזרוק אותה לבורא שנתנה לנו?

'לקראת שבת לכל אנשינו כי היא מקור המרבה!'

שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורת גיטה בת מנטה ז"ל

מו"ר חמי ר' עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל

יחזקאל מיצלאוי בן רחל ז"ל / תמר בת מול ז"ל / יהודית בת אסתר ז"ל

מימון ספירו בן מול טוב ז"ל

להעלאת: דקל מלכה - להעלחה / אורי ישראל - רפז"ש

סוזן בת ימנה - רפז"ש / אהרון בן מסעודה - רפז"ש

דוריאן הוריה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה